

# İŞBAŞI İSG KONUŞMALARI (TOOLBOX TALKS)

No: 178

## MAKİNE KULLANIMI BECERİ VE DÜŞÜNCE ÖZELLİKLERİ

Makineler ne yaptıklarını bilmezler. Elektrikli bir testere veya bir torna tezgahı; bir saniye bile “düşünmeden” sizi yaralayabilir. Elektrikli el aletlerini veya makineleri kullanırken; güvenliğinizi sağlayacak olanın yalnızca sizin olduğunuzu unutmayın. Makineler çalışmaya başlar ve durur. Makinelerin çalışmaya başlaması ve durması arasında geçen zamanlarda onların güvenli kullanımını kontrol edenler ise, operatör olarak sizlersiniz. Bunun anlamı; sizin makinelerin güvenli kullanımı için bu konuda almış olduğunuz eğitim ve becerinizi kullanmaya ihtiyacınız olduğudur. Makineler sizin güvenliğinizi düşünemeyeceğinden, makinelerle çalışırken sizin her zaman tetikte ve dikkatli olmanız gerekiyor. Makineler sizin veya size yakın birinin ne zaman tehlikede olduğunu bilemezler. Bir elektrikli testere veya torna tezgahı, parmağınızı veya kol bileğinizi ahşap veya demir parçasından ayıramaz.

Geçenlerde yaşanan bir kaza, bu örneği daha net açıklayacaktır. Bir tersane işçisi sert bir ahşapta bağlantı kanallarını açmak için bir dado kesici (bir tür testere bıçağı) kullanıyordu. Operatör kesimin sonunda ahşabın yarılmaması için küçük bir çentik açmak amacıyla, önce ahşap bloğunu kesicinin arka tarafına sürdü. Burada bu durumun son derece güvensiz olduğunu söyleyebilecek kimse var mı? Düşünün; testere bıçağı operatöre doğru dönüyor, operatörün elleri ve bilekleri testere bıçağının yanında ve arka tarafında, vücudu ise öne doğru uzanmış durumda. Sonrasında ne olduğu tahmin edilebilir. Ahşap blok ani bir şekilde operatöre doğru tepti, bu sırada operatörün ahşabı tutan bir elini de testere bıçağına doğru fırlattı. Sonuç ciddi ve acı veren bir uzuv kaybı oldu.

Bu olay bir saniyeden az bir zamanda meydana geldi, ancak tersane işçisi hayatının kalan kısmını uzuv kaybı ve deformasyonun getirdiği sorunları yaşayarak geçirecek. İstatistikler; her 300 güvensiz hareketin sonucunda, 1 adet uzuv kayıplı ciddi yaralanma olduğunu göstermektedir.

Kaza araştırmaları sırasında, süpervizör bu operatörün daha önce bu şekilde çalıştığını hiç görmediğini, daha önce görmüş olsaydı, kendisini uyarılmış olacağını belirtti. Öte yandan çalışanlar ise, bu işi her zaman bu şekilde yaptıklarını belirttiler. Belki süpervizörün dürüstlüğü konusunda kuşkuya düşmememiz gerekir ama, süpervizörün kendi çalışanlarının yaptıkları işleri iş güvenliği bakış açısıyla hiç gözlemleyip gözlemediğini, ya da yalnızca yapılan işin sonucunu kontrol etmek yerine, işin NASIL yapıldığını kontrol edip etmediğini de, birilerinin merak etmesi gerekiyor.

Elbette yaptığımız işleri iş güvenliği açısından analiz etmesi için bir süpervizörü beklememiz gerekmiyor. İşinizi her zaman güvenli yapmalısınız. İşyerinde kendi güvenliğinizi sorumluluğunuzu alın ve sürekli “NE OLUR EĞER...” sorusunu sorun. Eğer bir şeyler yanlış giderse kim yaralanabilir? Bir kaza olursa bunun bedelini kim öder? Bir şey olursa bunun acısını kim çeker? Bu kestirme yol işe yaramazsa kim hayatını kaybedebilir?

İş güvenliği prensiplerini uygulayarak kendinizi koruyun. İş önceden planlayın ve bu planı düzgün şekilde oluşturun. İşinizi güvenli yapmak için yeterli zamanı ayırın. İşinizi doğru veya güvenli şekilde nasıl yapacağınızdan emin değilseniz, sorular sorun. Yardım istemekten çekinmeyin. Ve eğer birilerinin bir şeyi “NE OLUR EĞER...” standardını karşılamayacak şekilde yaptığını görürseniz, onlara bunu söyleyin. Çalışma arkadaşlarınıza ihtiyaç duyduklarında yardım etmek için gönüllü olun.